

101. sz. Egyezmény

a fizetett szabadságról a mezőgazdaságban

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1952. június 4-én harmincötödik ülészakára ült össze, és

Miután úgy határozott, hogy elfogadja a mezőgazdaságban érvényes fizetett szabadságra vonatkozó különböző javaslatokat, - amely kérdés az ülés napirendjének negyedik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat egy nemzetközi Egyezmény formájában adja közre,

a mai napon, 1952. június 26-án, elfogadja az alábbi Egyezményt, amely „A fizetett szabadságról (mezőgazdaság) szóló 1952. évi Egyezmény” néven idézhető:

1. cikk

A mezőgazdasági vállalatokban és az azokkal kapcsolatos munkakörökben foglalkoztatott munkavállalók, ha bizonyos időn át megszakítás nélkül ugyanannál a munkaadónál teljesítenek szolgálatot, egy adott időszak elteltével fizetett éves szabadságra válnak jogosulttá.

2. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet minden tagállama, amely a jelen Egyezményt ratifikálja, szabadon határoz arról, hogy milyen módon biztosítja a mezőgazdaságban járó fizetett szabadságot.

2. A mezőgazdaságban érvényes fizetett szabadságot biztosítani lehet, ahol ez indokolt, kollektív szerződés útján, vagy oly módon, hogy a fizetett szabadság szabályozását szakértő testületre bízzák.

3. Ha a mezőgazdaságban a fizetett szabadság biztosításának módja lehetővé teszi, úgy:

- (a) teljes körű előzetes konzultációt kell folytatni az érintett munkaadók és munkavállalók legrepresentatívabb szervezeteivel, ha vannak ilyen szervezetek, és mindazokkal a személyekkel, akiket hivatásuk vagy beosztásuk erre különösen alkalmassá tesz, és akikkel a konzultációt az illetékes hatóság hasznosnak tartja;
- (b) az érintett munkaadóknak és munkavállalóknak részt kell venni a fizetett szabadság szabályozásában, vagy velük e tárgyban konzultálni kell, illetőleg véleményezési jogot kell biztosítani nekik. A részvétel, vagy véleményezés formáját és mértékét az ország törvényei és rendeletei határozhatják meg, de minden esetben csak a feltétlen egyenlőség alapján.

3. cikk

A megkívánt folyamatos szolgálati idő legrövidebb tartamát és az évi fizetett szabadság leghosszabb tartamát az ország törvényei és rendeletei, kollektív szerződés,

döntőbírói ítélet, vagy a mezőgazdaságban érvényes fizetett szabadság szabályozásával megbízott szakértő testületek határozzák meg, vagy pedig az illetékes hatóság által jóváhagyott bármilyen más módon kell azt meghatározni.

4. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet minden tagállama, amely ezt az Egyezményt ratifikálja, az érintett munkaadók és munkavállalók legrepresentatívabb szervezeteivel folytatott konzultáció után, ha vannak ilyen szervezetek, szabadon határozza meg azokat az 1. cikkben említett vállalatokat, foglalkozásokat és munkavállalói csoportokat, amelyekre az Egyezmény rendelkezéseit alkalmazni kell.

2. Minden tagállam, amely a jelen Egyezményt ratifikálja, kizárhatja az Egyezmény összes vagy bizonyos rendelkezéseinek alkalmazását az olyan foglalkozási csoportokba tartozó személyekre nézve, akikre ezeket a rendelkezéseket foglalkoztatási feltételeik folytán nem lehet alkalmazni, mint például a vállalkozás tulajdonosa által foglalkoztatott családtagjait.

5. cikk

Ahol célravezető, a mezőgazdaságban érvényes fizetett szabadság szabályozására előírt eljárás mód megtartásával gondoskodni kell arról, hogy:

- (a) a fiatal munkavállalók, ideértve az ipari tanulókat is, kedvezőbb elbánásban részesüljenek akkor, ha a felnőtt munkavállalókat megillető fizetett évi szabadság nem tekinthető kielégítőnek a fiatal munkavállalók szempontjából;
- (b) a fizetett szabadság tartama a szolgálati idő alapulvételével növekedjék;
- (c) ha valamely munkavállaló folyamatos szolgálati ideje alapján nem támaszthat igényt évi fizetett szabadságra, de szolgálati ideje meghalad egy előírt eljárás mód alkalmazásával megállapított legrövidebb időtartamot, akkor arányos szabadságot vagy ennek hiányában pénzübeli szabadságmegváltást kapjon;
- (a) a fizetett évi szabadság idejébe ne legyenek beszámíthatók a hivatalos és szokásos ünnepnapok, a heti pihenő idő, valamint - az előírt eljárás mód szerint megállapítandó keretek között - az olyan ideiglenes munkamegszakítások, amelyeknek oka például betegség vagy baleset.

6. cikk

Az évi fizetett szabadság azok között a korlátok között osztható meg, amelyeket az ország törvényei és rendeletei, kollektív szerződés, döntőbírói ítélet vagy a mezőgazdaságban érvényes fizetett szabadság szabályozására illetékes szakértő testületek állapítanak meg, vagy amelyeket az illetékes hatóság által jóváhagyott bármilyen más módon határoznak meg.

7. cikk

1. Minden személy, aki a jelen Egyezmény alapján szabadságot vesz ki, a szabadság teljes tartamára olyan javadalmazást kap, amely nem lehet alacsonyabb szokásos

javadalmazásánál, illetőleg annál a javadalmazásnál, amely a jelen cikk 2. és 3. bekezdései szerint előírható.

2. A szabadság tartamára folyósítandó javadalmazást úgy kell kiszámítani, ahogy azt az ország törvényei és rendeletei, kollektív szerződés, döntőbírói ítélet vagy a mezőgazdaságban érvényes fizetett szabadság szabályozására illetékes szakértő testületek előírják, vagy pedig az illetékes hatóság által jóváhagyott bármely más módon.

3. Ha a szabadságot igénybe vevő személy javadalmazásához természetbeni szolgáltatások is tartoznak, elő lehet írni, hogy az ilyen természetbeni szolgáltatások pénzbeli egyenértékét a szabadság tartamára ki kell fizetni.

8. cikk

Minden olyan megállapodást, amely szerint a munkavállaló lemond az évi fizetett szabadságra való jogáról, vagy amely szerint nem veszi igénybe ezt a szabadságot, semmisnek kell tekinteni.

9. cikk

Minden személynek, akit önhibáján kívül elbocsátanak, mielőtt a neki járó szabadságot kivette volna, a jelen Egyezmény értelmében őt megillető szabadság minden napjára a 7. cikkben megállapított javadalmazást kell folyósítani.

10. cikk

Minden tagállam, amely a jelen Egyezményt ratifikálja, kötelezettséget vállal arra, hogy megfelelő ellenőrzési és felügyeleti rendszer tart fenn az Egyezmény rendelkezései végrehajtásának biztosítása érdekében vagy meggyőződik arról, hogy ilyen rendszert fenntartanak.

11. cikk

Minden tagállam, amely a jelen Egyezményt ratifikálja, köteles minden évben általános beszámolót benyújtani a Nemzetközi Munkaügyi Hivatalnak, amelyben ismerteti, hogy milyen módon hajtja végre az Egyezmény rendelkezéseit. A beszámolóban összefoglaló adatokat kell tartalmaznia az Egyezmény által érintett munkavállalók foglalkozásáról, csoportjairól és a hozzávetőleges számáról, továbbá a munkavállalóknak biztosított szabadságok tartamáról és adott esetben a mezőgazdaságban érvényes fizetett szabadságra vonatkozó egyéb fontosabb feltételekről.

12. cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

13. cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. Az Egyezmény azon időponttól számított tizenkét hónap múlva lép hatályba, amikor két tagállam részéről történt ratifikációt a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden további tagállamra nézve tizenkét hónappal azután lép hatályba, hogy a tagállam ratifikációját nyilvántartásba vették.

14. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmányának 35. cikk 2. bekezdése értelmében a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójához eljuttatott nyilatkozat jelölje meg azokat

- (a) a területeket, melyek vonatkozásában vállalják, hogy az Egyezmény előírásai módosítás nélkül érvényesek;
- (b) a területeket, melyek vonatkozásában vállalják, hogy az Egyezmény előírásai módosításokkal, valamint a módosítás részleteivel érvényesek;
- (c) a területeket, melyek vonatkozásában az Egyezmény nem alkalmazható, és ezekben az esetekben ennek okait;
- (d) a területeket, melyek vonatkozásában fenntartják döntésüket.

2. A jelen cikk 1. bekezdésének (a) és (b) pontjában szereplő vállalások a ratifikálás szerves részének tekintendők, és a ratifikálás erejével bírnak.

3. Egy utólagos nyilatkozattal bármely tagállam, részben, vagy egészben, törölheti az eredeti nyilatkozatában tett, a jelen cikk 1. bekezdésének (b), (c) és (d) pontjaiból eredő bármely kikötést.

4. Bármely olyan időpontban, amikor a 16. cikk rendelkezéseivel összhangban az Egyezmény felmondható, bármely tagállam nyilatkozatot közölhet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója felé, melyben bármely szempontból módosíthatja bármely más korábbi nyilatkozat feltételeit, és közölheti érvényes álláspontját a különböző területek vonatkozásában.

15. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmányának 35. cikk 4. vagy 5. bekezdései értelmében a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójához eljuttatott nyilatkozat tartalmazzák, hogy az Egyezmény előírásai az érintett területen módosítás nélkül, vagy módosításokkal érvényesek; amennyiben a nyilatkozat szerint az Egyezmény előírásai módosításokkal lesznek érvényesek, azokat részletezni kell.

2. Az érintett tagállam, tagállamok vagy nemzetközi hatóság egy utólagos nyilatkozattal bármikor, egészében vagy részben, lemondhat bármely korábbi nyilatkozat szerinti módosításra vonatkozó jogáról.

3. Bármely olyan időpontban, amikor a 16. cikk előírásaival összhangban az Egyezmény felmondható, az érintett tagállam, tagállamok vagy nemzetközi hatóság eljuttathatnak a főigazgatóhoz egy olyan nyilatkozatot, mely bármely más vonatkozásban módosítja bármely más korábbi nyilatkozat feltételeit és közölheti az Egyezmény alkalmazására vonatkozó érvényes álláspontját.

16. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával egy nyilvántartásba vétel céljából közölt nyilatkozat útján mondhatja fel az Egyezményt első hatályba lépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás a nyilvántartásba vételét követő egy év elteltével válik hatályossá.

2. Az a tagállam, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tíz éves időszak lejártá után egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, újabb tíz éves időszakra kötelezettségben marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek szerint.

17. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi tagállamát köteles értesíteni a Szervezet tagállamai által vele közölt valamennyi ratifikálás illetve felmondás nyilvántartásba vételéről.

2. A főigazgató a második ratifikáció nyilvántartásba vételéről küldött értesítésével egyidejűleg felhívja a Szervezet tagállamainak a figyelmét az Egyezmény hatályba lépésének időpontjára is.

18. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója az előző cikkek rendelkezéseivel összhangban nyilvántartásba vett ratifikációkat és felmondásokat az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 102. cikke értelmében, valamennyi részletükben nyilvántartásba vétel céljából megküldi az Egyesült Nemzetek főtitkárának.

19. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa az általa szükségesnek ítélt időpontokban jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről, és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

20. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, akkor az új Egyezmény eltérő rendelkezése hiányában

- (a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 16. cikk rendelkezéseire, *ipso jure* magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;
- (b) az új módosító Egyezmény hatályba lépésekor lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

21. cikk

A jelen Egyezmény szövegének angol és francia változata egyaránt hiteles.